

List z Kambodže

Milí žiaci,

asi neviete, že Kambodža je najväčšia krajčírka dielňa sveta. Popri prašných cestách sú tu postavené nepekné baraky – dielne, v ktorých dňom nocou pracujú tisíce žien. V Kambodži neexistuje verejná doprava a tie tisíce žien sa dovážajú a odvážajú do svojich dedín natlačené v nákladných autách, často aj na korbe alebo na streche starých mikrobusev. Všade sa víri červený prach a ja snívam o šijacom stroji, ktorý by som mala doma a mohla prijímať objednávky a odovzdávať ušité odevy do dielne. Volám sa Chantha. Žijem neďaleko prímorského mesta Sihanoukville.

V našom kráľovstve s žije bieda. V rokoch 1975 – 79 vyvraždili Čerevní Kméri milióny Kambodžanov, všetkých vzdelaných ľudí. V krajne ostali len dvaja vysokoškolskí profesori a 36 študentov. A v hlavnom meste Phon Pen žilo na uliciach takmer milión detí bez domova a rodičov. Pamiatka na smutné časy je prítomná všade, v každej rodine a volá sa bieda. Žiaci často končia školskú dochádzku v 6. ročníku. Rodičia nemajú z čoho zaplatiť mesačný poplatok, školskú uniformu a školské potreby. Deti, ktorým by stačilo kúpiť okuliare alebo načúvací prístroj nechodia do školy vôbec, lebo rodičia im ich nemajú za čo kúpiť. Mnohým pomáhajú charitatívne organizácie z celého sveta, aj od vás. Zo školy Sv. Alžbety. Ale aj tak veľa detí v 10-11 rokoch skončí školskú dochádzku a zapojí do práce. Dievčatá do služieb vlastnej rodine a chlapci buď chodia každé ráno na jazero trhať lotosové kvety a predávajú ich na trhu alebo zbierajú plastové fľaše a predávajú ich priekupníkom, ktorí ich vozia do Vietnamu na recykláciu. A potom si zaobstarajú bicykel alebo moped a vozia turistov vo svojom tuk-tuku, čo je taká vylepšená rikša. Okrem toho, že sme najväčšia krajčírka dielňa sveta budeme mať aj najväčšiu strelnicu sveta tzv. vojnový Disneyland. Kto má peniaze môže si prísť zastrieľať zo zbraní rôzneho kalibru od pištole a samopalu až po protitankovú päsť.

Pre dievčatá tu nie je veľa možností. Mám vznešené pamiatky ako je Angkor, tiché čisté pláže s bielym pieskom ale aj milióny nevybuchnutých mín, preto je naša krajina nielen krásna, ale aj nebezpečná. Nedá sa tu voľne pohybovať a všetko treba najskôr odmiňovať. Turistický ruch sa rozvíja pomaly. Dievčatá, čo pracujú v hoteli sa boja, že ich niekto unesie a predá. Nosia pri sebe stále cesnak lebo sú presvedčené, že zníži účinok uspávacieho chloroformu a stihnú utiecť. Tie, ktoré sa dostanú na farmu, majú šťastie. Učia sa tam zaobchádzať s hodváhom. Starajú sa o priadku morušovú, kukly

a naučia sa spriadat' vlákna a ručne tkať na drevených krosnách. Ak im chýba vzdelania, slušnú prácu nedostanú. Môj kamarát z Family school sa chystá ísť do Bratislavy študovať medicínu ale ja ostanem doma a musím počkať, kým mi nadácia kúpi ten šijací stroj. Budem šiť oblečenie pre chudobné rodiny. Aj látky mi dodá nadácia...

Pozdravuje Vás

Chantha